MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

p Ciołkosz

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 13 XI, 1941
popołudniowy

I

Dotyczące Polski

ANKARA po turecku, 11 XI, g.19.15
Stosownie do deklaracji Prezydenta Benesza rządy Polski i Czechosłowacji na wygnaniu przygotowują plany stworzenia federalnego państwa czesko-słowacko-polskiego po wojnie. Deklaracja ta może jednak okazać się przedwczesną z uwagi na to, że wojna nie została jeszcze rozstrzygnięta co do wyniku. Jest jednak rzeczą ciekawą, że na wypadek zakończenia wojny zwycięstwem państw sprzymierzonych, Czechosłowacja i Polska nie są uważane jako dość silne, aby móc istnieć niezależnie od siebie.

AZYM po włosku, 11 XI, g.6.30
Z Berlina donoszą, że w Gen.Gub. urzędnicy i pracownicy niemieccy są zastępowani przez żywioły polskie. W administracji kolejowej np. zaangażowano 60 tys. Polaków.

DUETSCHLANDSENDER po niemiecku, 11 XI, g.16.00
Działalność poczt zarówno ogólna jak i związana z przesyłką pieniędzy wznowiona została w ograniczonym zakresie pomiędzy okręgiem białostockim i Rzeszą. W granicach rozporządzeń walutowych rozpoczęto przyjmowanie przekazów pocztowych i przekazów pieniężnych. /Zahlanweisung/. w Rzeszy nadanych, a kierowanych do okręgu znajdującego się pod zarządem głównego komisarza pocztowego Ostland.

KALUNDBORG po duńsku, 11 XI, g.18.00
Duńskie ministerstwo spraw zagranicznych ogłasza, że władze niemieckie wydały rozporządzenie dotyczące przypadających do zapłaty wierzytelności, należących się od dłużników, zamieszkałych na terenie "byłej" Polski. Firmy duńskie stosownie do tego rozporządzenia wzywane są, aby swoje pretensje zgłaszały jak można najprędzej do ministerstwa spraw zagranicznych. Do zgłoszeń należy dołączyć kopje rachunków lub podobnych dokumentów.

BUDAPESZT po węgiersku, 11 XI, g.20.40
W Galicji otwarto 10 gimnazjów ukraińskich. Dwa z nich funkcjonować będą we Lwowie, pozostałe zaś w różnych miastach galicyjskich.- Radio londyńskie w jednej ze swych audycji czeskich w dniu 10-tym b.m. mówiło o planie londyńskim, stosownie do którego po wojnie utworzona ma być pewnego rodzaju konfederacja środkowo-europejska - czesko-polska. Być może będzie to sojusz państw do którego będą mogły przystąpić również Austrja, Węgry i Rumunja. Czeski speaker dodał, że Węgry nie będą w żadnym wypadku mogły zatrzymać terenów, które zostały im ofiarowane przez Niemcy. W rzeczywistości Węgry nigdy nie żądały i nie otrzymały żadnego podarunku. Rzeczywistość historyczna wskazuje, że Węgry otrzymały spowrotem część terytorjów, które zostały od nich oderwane, brutalną siłą po zawieszeniu broni w 1918 r./Historyczne prawa Węgier do odzyskanych terytorjów zostały poddane dokładnej analizie./

BUENOS AIRES po hiszpańsku, 11 XI, g.2.00
W dniu dzisiejszym odbyło się nabożeństwo, urządzone tutaj przez Wolnych Polaków, dla zaprotestowania przeciwko rozstrzeliwaniu zakładników przez hitlerowców.

SANTIAGO DE CHILE po hiszpańsku, 11 XI, g.2.30
Radio Americana nadawała specjalną audycję dla upamiętnienia odzyskania niepodległości przez Polskę w dniu 8 XI, 1918. Zaznaczono, że program ten transmitowany był na cześć posła polskiego, Władysława Mazurkiewicza, który w krótkim przemówieniu w czasie tej audycji podkreślił pełną chwały przeszłość Polski, jej męczeństwo oraz jej zdecydowaną wolę prowadzenia dalszej walki. Oświadczył on:"To nie jest normalna wojna, chodzi o

przyszłość całego świata. Paderewski nie żyje, lecz żyje jego duch. Mówiąc jego słowami "Wierzcie w nieśmiertelną Polskę i w zwycięstwo". Inny mówca, polski kapłan podkreślił znaczenie Polski dla katolicyzmu i kultury. Polska była krajem katolickim, w którym rząd nigdy nie stawiał przeszkód wolności Kościoła. Opisał on zmiany, dokonane przez hitlerowców, brutalnych i nie znających tolerancji, przytaczając audycję z Watykanu z dnia 27 I 1940, wyrażającą litość dla cierpień polskich katolików.

DEUTSCHLANDSENDER po niemiecku, 11 XI, g.6.00
Podczas nalotu brytyjskiego w dniu 8 bm. kilka bombowców brytyjskich których załoga składała się z cudzoziemców, zestrzelono nad brzegiem Kanału. Ustalono, że między nimi znajdowała się pewna ilość polskich lotników.

PARYŻ po francusku, 11 XI, g.12.00
Podczas, gdy wojska sowieckie walczą rozpaczliwie, w Londynie odbyła się największa parada wojskowa od początku wojny. Wojska, składające się głównie z Australijczyków i Nowodzelandczyków, ale również z oddziałów polskich, czeskich i gen. de Gaulle przemaszerowały przed parą królewską.

WATYKAN po polsku, 11 XI, g.19.15
W maju rb. zmarł w Giełdowie arcybiskup Nowomiejski.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

ANKARA po turecku, 11 XI, g.19.15
Radio londyńskie ostatnio stale zaznaczało, że Niemcy noszą się z zamiarem odbycia konferencji europejskiej w Wiedniu, a to w celu ogłoszenia nowego ładu w okupowanych krajach. Należy jednak podkreślić, że BBC podało radio V... jako źródło swych informacji. Po dość długim okresie milczenia Berlin w dniu 10 bm. kategorycznie zaprzeczył tej wiadomości. Churchill poruszył tę sprawę w swoim przemówieniu dnia 10 bm.

NEW YORK NBC po angielsku, 11 XI, g.1.45
R.G. Swing podkreśla, że najważniejszym dla Amerykanów zdaniem w mowie Churchilla była wiadomość, iż wielkie jednostki floty brytyjskiej mogą być stacjonowane na Oceanie Spokojnym. Wiadomość ta stanowi wyjawienie starannie strzeżonego sekretu.

RZYM po włosku, 11 XI, g.19.00
Z Tokio donoszą, że "Nichi Nichi" komentując mowę Churchilla oświadczyła, iż Anglja zrzuciła maskę i otwarcie usiłuje wciągnąć Stany w konflikt wojenny.- ABC z Madrytu twierdzi, że odnośny ustęp mowy Churchilla jest manewrem brytyjskim dla wciągnięcia Stanów w wojnę.

III

Ogólne

DEUTSCHLANDSENDER po niemiecku, 11 XI, g.16.00.
W Słowacji Gwardja Hlinki otrzymała polecenie przygotowania ustawodastwa anty-żydowskiego, w szczególności zaś izolowania Żydów w ghetto

BUKARESZT po rumuńsku, 11 XI, g.21.00
Rząd rumuński postanowił przedłużyć termin plebiscytu stosownie do życzeń narodu rumuńskiego. Głównym powodem tego są trudne warunki komunikacyjne, prócz tego wiele osób, których opinja posiada znaczenie, przebywa w szpitalach, a ponadto wiele osób podróżuje.

PARYŻ po francusku.
11 XI, g.19.00 - Biskup Iwan, zwierzchnik kościelny Białorusinów na Dalekim Wschodzie wezwał wszystkich emigrantów Białoruskich do modłów o szybki upadek bolszewizmu.
11 XI, g.21.00 - Gen Stern który podczas wojny z Finlandją był naczelnym dowódcą wojsk rosyjskich, odwołany został ze swego kierowniczego stawiska na Syberji.

ZIESEN po angielsku, 11 XI, g.8.45

Elmer Davis, mówiąc przez radio 8 bm. z Ameryki dla WBrytanji powiedział, że zasadniczo WBrytanja i Stany mają wspólne interesy, pragnąc stworzyć Europę, która nie będzie sprawiała tym państwom kłopotu. Jest to właściwie sformułowanie celów wojny angielsko-amerykańskich. Stosownie do Deklaracji Atlantyckiej błędy Wersalu nie powinny być powtórzone i Niemcy, jak również reszta Europy, nie ma być przedmiotem ucisku gospodarczego. Jednakże Devis przemawiając na zgromadzeniu Międzynarodowego Biura Pracy w New Yorku powiedział coś innego, a mianowicie, że po wojnie Polska, Czechosłowacja, Jugosławia, Grecja, Węgry i Bułgarja winny być zespolone w blok gospodarczy, obejmujący sto miljonów ludności, położony pomiędzy Niemcami a Rosją i mający być przeciwwagą w odniesieniu do Niemiec. Widać z tego, że nie można wierzyć aby w razie porażki Niemiec doszło do słusznego pokoju.

MOSKWA po polsku, 12 XI, g.13.30

Komunikat SBW.- W dzień Rewolucji Październikowej w ambasadzie ZSRR w Stanach odbyło się przyjęcie w którym wzięło udział 2,200 przedstawicieli 26 państw, w tem członkowie rządu Stanów. Na przyjęciu w Tokio obecni byli japoński minister spraw zagranicznych, korpus dyplomatyczny z ambasadorem WBrytanji na czele, przedstawiciele prasy japońskiej i organizacyj kulturalnych. Na przyjęciu w Chungking obecny był Czang Kai Szek. Na przyjęciu w Ankarze obecny był cały rząd turecki z premierem na czele.

MOSKWA po rosyjsku

11 XI, g.15.00 - Donoszą ze Sztokholmu, że mowa Stalina była kilkakrot nie nadana przez tajną radiostację norweską.- Donoszą z Berna, iż w Jugosławii rozpowszechniono ulotki z mową Stalina.

11 XI, g.13.00 - Prawda:- Zadaniem armji czerwonej jest dopomożenie ludom pognębionym przez faszystów niemieckich do odzyskania wolności.

11 XI, g.17.15 - Audycja dla armji i floty: retransmisja z Leningradu. Opowiadanie historyczne "Jak Minin i Pożarski uwolnili Moskwę od Polaków"

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE

Depesze

Sumner Welles oświadczył, iż chwila znalezienia się Stanów w wojnie może być kwestją dni.- W Tokio zareagowano na mowę Knoxa podkreśleniem pokojowych intencji Japonji, co wyraziło się m.i.w wysłaniu Kurusu. Rząd Stanów bezpośrednio lub przez swych agentów dysponuje 500 miljonami buszli pszenicy, a liczba ta do końca b.r. wzrośnie jeszcze o 50 miljonów buszli. Ilość ta, stanowiąca nadwyżkę produkcji Stanów, w czasach pokoju wystarczyłaby na zaspokojenie rocznych potrzeb importowych całego świata.

Korespondenci.

R.G.Swing, Boston. Senator Connolly po rozmowie z Prezydentem oświadczył, iż jest przekonany, że w najbliższym czasie rozdźwięki z Japonją będą załatwione i dojdzie do porozumienia po przyjeździe specjalnego wysłannika; Japonja nie chce wojny, gdyż nie chce być zniszczoną. F.Eliot, Filadelfja. Mowa Churchilla jest punktem zwrotnym w sytuacji Dalekiego Wschodu. Między Londynem i Waszyngtonem a zapewne i Moskwą zawarty został układ o doniosłym znaczeniu co do wspólnej obrony Dalekiego Wschodu.

IV

Z ostatniej chwili.

ANKARA po angielsku, 13 XI, g.1,00.

R. Brock: Gestapo aresztowało w Belgradzie około 500 osób z pośród inteligencji jugosławiańskiej. Aresztowani zostali wybitniejsi politycy, adwokaci, lekarze itp. Wśród aresztowanych jest kpt. Bohdan Michajłowicz. Aresztowani są traktowani jako zakładnicy i umieszczeni w więzieniach. Aresztowano nawet osoby, które nie były przeciwne współpracy

z Niemcami.

Z miarodajnych źródeł pochodzą informacje, że około 5 tys. osób zbiegło z Montenegro. Na terenie okupacji jugosłowiańskiej włoska policja i Ustaszi wymordowali dalszych 600 osób. Wysuwane są suggestie, że za zbrodnie dokonywane przez katolickich żołnierzy włoskich i katolickich Chorwatów powinien być zbombardowany Rzym.

M. Agronsky: dwóch członków obecnego gabinetu tureckiego, minister obrony narodowej, oraz minister komunikacji zrezygnowali ze swoich tek. Jako przyczyna rezygnacji jest podawana chęć ułatwienia śledztwa w związku z zatonięciem ub. lata okrętu tureckiego na morzu, na którym płynęło do Egiptu 200 oficerów marynarki tureckiej. Na okręcie byli również oficerowie brytyjscy, a okręt nie miał łodzi ratunkowych i płynął bez zachowania elementarnych wymagań bezpieczeństwa. Ustąpienie dwóch ministrów nie oznacza zmiany polityki gabinetu, a raczej wzmacnia jego stanowisko.

Rząd turecki wystosował do rządu moskiewskiego formalny protest w związku z zatonięciem okrętu tureckiego, storpedowanego przez łódź podwodną sowiecką.

TOKIO po angielsku, 12 XI, g.23,00.

Prasa japońska podkreśla, że Japonia uczyniła i uczyni wszystko dla utrzymania pokoju na Dalekim Wschodzie.

Sen. Conolly oświadczył, że dojdzie do porozumienia pomiędzy Stanami Zjednoczonymi, a Japonią.